

การแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก โดย วิทวัส รื่นอารมย์

Graduate Guitar Recital by Wittawat Ruenarom

วิทวัส รื่นอารมย์

สาขาวิชาสังคมศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศึกษาศาสตร์ สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, wittawat0875529997@gmail.com

บทคัดย่อ

การแสดงเดี่ยวกีตาร์เป็นการแสดงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงออกถึงความสามารถของผู้แสดง ทั้งในด้านเทคนิคการเล่น การตีความบทเพลง และการแก้ปัญหาเทคนิคการบรรเลงของบทเพลงในส่วนที่ผู้แสดงพบ เพื่อแก้ไขและทำให้เกิดการพัฒนาของผู้แสดงรวมไปถึงผู้ที่สนใจศึกษาการแสดงเดี่ยวกีตาร์ โดยการศึกษาด้านเทคนิคการเล่น การตีความบทเพลง และการแก้ปัญหาเทคนิคการบรรเลงของบทเพลงในส่วนที่ผู้แสดงพบ จะศึกษาจากหนังสือและการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกีตาร์คลาสสิกโดยตรง

ผู้วิจัยคัดเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวกีตาร์ 6 บทเพลง เพื่อนำเสนอปัญหาและวิธีแก้ไขปัญหา ได้แก่

1. Carnival of Venice ประพันธ์โดย ฟรานซิสโก ทาร์เรกา (Francisco Tarrega) 2. Capriccio Diabolico, Op. 85 ประพันธ์โดย มาริโอ คาสเทลนูโอโว เทเดสโก (Mario Castelnuovo – Tedesco) 3. Saudade No. 3 ประพันธ์โดย โรลันด์ ดีเยนส์ (Roland Dyens) 4. Introduction and Fandango ประพันธ์โดย (Luigi Boccherini) 5. Sonata, Op. 61 ประพันธ์โดย โยอาควิน ทูรินา (Joaquín Turina) 6. Grand Overture, Op. 61 ประพันธ์โดย เมาโร จูเลียนี (Mauro Giuliani) ผู้วิจัยศึกษาบทเพลงทั้งหมดและค้นพบปัญหาหลัก ๆ ได้แก่ ปัญหาการเล่นเทคนิคมือขวา ปัญหาการเล่นเทคนิคมือซ้าย ปัญหาเทคนิคเฉพาะของบทเพลงแต่ละบท

ผู้วิจัยได้นำปัญหาทั้งหมดไปศึกษาและสัมภาษณ์อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกีตาร์คลาสสิก 2 คน แสดงความคิดเห็นและเสนอวิธีแก้ไข ปัญหา หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำวิธีการแก้ปัญหามาฝึกซ้อม และกลับมาเสนอการแก้ปัญหาโดยการแสดงให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญฟังและประเมินคุณภาพอีกครั้ง ผลที่ออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีเป็นที่น่าพอใจสำหรับการแก้ปัญหาโดยอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 คน

คำสำคัญ : การแสดงดนตรี, กีตาร์, กีตาร์คลาสสิก

ABSTRACT

The classical guitar solo performance has purposes to show the ability of the performer, Technical play, analysis, problems and solve the technique of music playing in the parts found by the performers. In order to edit and cause the development of the performer, including those interested in studying the classical guitar solo by studying the technique of playing, Analysis And problem solving techniques in the music that the performance found by studying from books and interview with professors in classical guitar.

The researcher has selected six solo classical guitar songs to present problems and solutions namely 1. Carnival of Venice by Francisco Tarrega, 2. Capriccio Diabolico Op.85 by Mario Castelnuovo – Tedesco, 3.

Saudade No. 3 by Roland Dyens, 4. Introduction and Fandango by Luigi Boccherini, 5. Sonata Op. 61 by Joaquín Turina, 6. Grand Overture Op. 61 by Mauro Giuliani. The researcher studied all the songs and discovered the main problems namely right hand technique problems, left hand technique problems and the specific techniques of music.

The researcher presented all the problems and interview of professors in classical guitar. After that, the researchers applied the methods of problem solving by professors in classical guitar. And come back to present the solution. Professors listen and evaluate quality again. The result is satisfactory for problem solving by professors.

Keywords: Guitar, Classical Guitar

1. บทนำ

กีตาร์คลาสสิกเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายที่ใช้นิ้วมือในการดีด มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance Period ค.ศ. 1400-1600) วิฮูเอลา (Vihuela) มีลักษณะคล้ายกีตาร์ 12 สายในปัจจุบันคือเป็นกีตาร์ที่มี 6 สายคู่ ลูท (Lute) มีลักษณะลำตัวเหมือนลูกแพร์ (pear-shaped) ในยุค บาโรก (Baroque Period ค.ศ. 1600-1750) บาโรกกีตาร์ (Baroque Guitar) มีขนาดลำตัวเล็กกว่ากีตาร์ในปัจจุบัน บาโรกกีตาร์มี 5 สายคู่ บาโรกลูท (Baroque Lute) ลูทในยุคบาโรกมี 11 สายคู่ และ 13 สายคู่ ในศตวรรษที่ 18 ในยุคคลาสสิก (Classic Period ค.ศ. 1750-1820) ไม่แน่ชัดว่าเกิดกีตาร์ 6 สายเมื่อใด แต่นักประวัติศาสตร์ให้ความเห็นว่าประมาณปี ค.ศ. 1780 หลังจากนั้นกีตาร์ 6 สายก็เป็นที่นิยมมาจนถึงปัจจุบัน

กีตาร์คลาสสิกเป็นที่นิยมกันมากในปัจจุบันเพราะกีตาร์คลาสสิกสามารถบรรเลงคอร์ดีด ทำนอง และเบสในเวลาเดียวกัน หรือแม้กระทั่งสร้างเสียงเคาะได้ เมื่อประชากรของนักกีตาร์คลาสสิกเพิ่มขึ้น ความต้องการทางด้านความรู้เกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก เช่น เทคนิค การวิเคราะห์บทเพลง จึงเป็นที่ต้องการมากขึ้นตามไปด้วย ผู้วิจัยต้องการสร้างสื่อเพื่อการศึกษาโดยการวิเคราะห์ เทคนิค บทเพลง การประพันธ์ เพื่อให้ผู้ที่สนใจเกี่ยวกับงานของกีตาร์คลาสสิกได้รับความรู้ สามารถนำไปใช้ในการฝึกซ้อม นำไปพัฒนาทางด้านการแสดง หรือนำไปศึกษาต่อยอดเพิ่มเติมให้เกิดความรู้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาปัญหาและเทคนิคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก
- เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก

3. การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาและพัฒนาการแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิกในด้านการเล่นเทคนิคประวัติศาสตร์ ความเป็นมาและวิธีการซ้อมของกีตาร์คลาสสิก ผู้วิจัยคัดเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวกีตาร์ 6 บทเพลง โดยเลือกบทเพลงจาก 3 ยุคสมัยทางดนตรี ได้แก่ ยุคคลาสสิก (Classic Period) ยุคโรแมนติก (Romantic Period) และยุคศตวรรษที่ 20 (Twentieth Period) โดยศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ หนังสือ บทความ และวิทยานิพนธ์ เพื่อรวบรวมข้อมูล ปัญหา วิธีแก้ปัญหา และฝึกซ้อม โดยใช้วิธีแก้ปัญหาจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญกีตาร์คลาสสิกโดยตรง

4. ผลการวิจัย

งานวิจัยที่นำเสนอครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของบทเพลง *Carnival of Venice* ประพันธ์โดย ทาร์เรกา โดยปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของบทเพลง ได้แก่ ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตประกอบจังหวะ (Accompaniment) ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตแนวเบส และปัญหาการเล่นโน้ตเชื่อม (Slur) โดยเรียงลำดับขั้นตอนดังนี้

บทเพลง *Carnival of Venice*

ประพันธ์โดย ทาร์เรกา

ประวัติผู้ประพันธ์และความเป็นมาของบทเพลง

ทาร์เรกา เป็นนักกีตาร์และนักประพันธ์ชาวสเปนผู้มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อวงการกีตาร์ในปัจจุบัน ผลงานการประพันธ์เพลงและเทคนิคในการบรรเลงกีตาร์ของเขายังคงได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน บทเพลง *Carnival of Venice* แบ่งออกเป็น 8 การแปรทำนอง (8 Variations) อยู่ในบันไดเสียง A เมเจอร์ทั้งหมด โดยใช้ลักษณะการประพันธ์ทำนองของ นิคโคโล ปากานินี (Niccolo Paganini) ซึ่งแต่เดิมเล่นด้วยไวโอลิน (Violin) และทำนองของเพลงพื้นบ้านชาวเวนิสอิตาลี (Italian Folk Music from Venice) ออกมาเป็น *Carnival of Venice* ในฉบับของการเล่นด้วยกีตาร์คลาสสิกตัวเดียว

Carnival of Venice แต่งจากเทศกาล เวนิส คาร์นิวัล เทศกาลหน้ากานี่มีมาตั้งแต่ปี 1268 การแต่งตัวและหน้ากานี่ที่สวยงามอลังการในเทศกาลนี้ทำให้เมืองเวนิสนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาสัมผัสบรรยากาศของเทศกาลอันเก่าแก่ระดับตำนานนี้อย่างหนาแน่น ชาวเวนิสเฉลิมฉลองเทศกาลนี้ด้วยการแต่งตัวย้อนยุคและสวมหน้ากากปกปิดใบหน้ารวมไปถึงสถานะทางสังคมมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 ทำให้ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน จนกระทั่งในปี 1797 เวนิสถูกจักรพรรดิโปเลียนที่ 1 ยึดครองทำให้เทศกาลนี้ลดความนิยม ต่อมาการสวมหน้ากากกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งโดยมีนักศึกษากลุ่มหนึ่งได้เปิดร้านขายหน้ากากเป็นแห่งแรกในศตวรรษที่ 2

วิเคราะห์โครงสร้างบทเพลง

บทเพลง *Carnival of Venice* เป็นบทเพลงที่อยู่ในสังกัดลักษณะการแปรทำนอง (Theme and Variations) ในบันไดเสียง A เมเจอร์ โดยเริ่มด้วยท่อนเกริ่นนำ (Prelude) ตามด้วยท่อนทำนองหลัก (Theme) และท่อนแปรทำนอง (Variations) ตามลำดับดังนี้

ห้อง	ท่อน	คีย์
1-33	เกริ่นนำ	A เมเจอร์
Theme and Variations		
1-32	ทำนองหลัก	A เมเจอร์
1-25	แปรทำนองที่ 1	A เมเจอร์

ห้อง	ท่อน	คีย์
1-32	แปรทำนองที่ 2	A เมเจอร์
1-24	แปรทำนองที่ 3	A เมเจอร์
1-16	แปรทำนองที่ 4	A เมเจอร์
1-31	แปรทำนองที่ 5	A เมเจอร์
1-33	แปรทำนองที่ 6	A เมเจอร์
1-16	แปรทำนองที่ 7	A เมเจอร์
1-38	แปรทำนองที่ 8	A เมเจอร์

ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตประกอบจังหวะ (Accompaniment)

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตประกอบจังหวะเกิดขึ้นในท่อนเกริ่นนำ และ ท่อนแปรทำนองที่ 1 (Variation 1) ผู้วิจัยพบว่าการเล่นโน้ตประกอบจังหวะ ด้วยนิ้วโป้ง (P) ทำให้เกิดเสียงที่ดังมากเกินไปจนความจำเป็นของบทเพลง

TEMA
Allegro

รูปที่ 1 โน้ตห้องที่ 1-17 ท่อนทำนองหลัก

VARIAZIONE I

รูปที่ 2 ห้องที่ 1-13 ท่อนแปรทำนองที่ 1

แนวทางการแก้ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตประกอบจังหวะ (Accompaniment)

1. ลดน้ำหนักการเล่นให้เบาลงเพื่อควบคุมเสียงโน้ตประกอบจังหวะ
2. เปลี่ยนการใช้นิ้วโป้ง (p) เป็นนิ้วชี้ (i) ในการเล่นประกอบจังหวะ

TEMA
Allegro

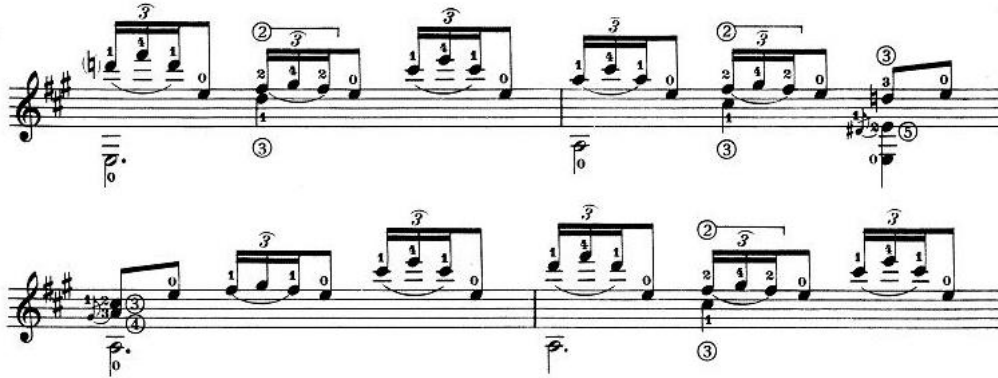
รูปที่ 3 การใช้ชี้ (i) ในการเล่นประกอบจังหวะท่อนทำนองหลัก

VARIAZIONE I

รูปที่ 4 การใช้นิ้วชี้ (i) ในการเล่นประกอบจังหวะท่อนแปรทำนองที่ 1

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตแนวเบส

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตแนวเบสเกิดขึ้นเนื่องจากในบทเพลง *Carnival of Venice* มีการเล่นแนวเบสที่เป็นสายเปิด A สายที่ 5 และ E สายที่ 6 การเปลี่ยนคอร์ดสายที่โน้ตเบสเป็นสายเปิดทำให้การหยุดสายทำได้ยากและเกิดเสียงรบกวนระหว่างสายที่ 5 และ สายที่ 6

รูปที่ 5 ห้องที่ 7-10 ท่อนแปลทำนองที่ 2

แนวทางการแก้ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตแนวเบส

1. ตะสายที่ 6 พร้อมกับคืดสายที่ 5 เพื่อให้เสียงของสายที่ 6 หยุตในทันที โดยใช้ส่วนด้านข้างของนิ้วโป้ง (p) ตะสายที่ 6 เทคนิคนี้เป็นเทคนิคที่ต้องใช้ทักษะความละเอียดอ่อนในการฝึกซ้อม ควรซ้อมจากความเร็วจ้าเพื่อควบคุมการหยุดเสียง

ปัญหาการเล่นโน้ตเชื่อม (Slur)

การเล่นโน้ตเชื่อม (Slur) เกิดขึ้นในบทเพลง Carnival of Venice เกือบทุกท่อน แต่ละท่อนมีความเร็วที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น Cadenza ในท่อนเกริ่นนำ (Prelude) เป็นการคิดเพียงครั้งเดียวแล้วใช้นิ้วเคาะบนสาย

รูปที่ 6 ห้องที่ 33 ท่อนเกริ่นนำ ช่วง Cadenza

แนวทางการแก้ปัญหาการเล่นโน้ตเชื่อม (Slur)

1. ใช้การเตรียมนิ้ว ยึดนิ้วหลักที่จ้งหวะแรกให้มั่นคงซ้อมจากช้าๆ

รูปที่ 7 การเตรียมนิ้วหลักที่จ้งหวะแรกในส่วนของโน้ตเชื่อมท่อน Cadenza

2. แบ่งกลุ่ม โน้ตเชื่อม (Slur) โดยช้อมที่ละกลุ่มแล้วจึงนำมาต่อกัน

5. การอภิปรายผล

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตประกอบจังหวะ

การแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนการเล่น โน้ตประกอบจังหวะจากนิ้วโป้งเปลี่ยนเป็นการเล่นด้วยนิ้วชี้ ส่งผลให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักเสียง (Dynamic) อย่างชัดเจน โดยทำให้เสียงโน้ตประกอบจังหวะเบาลงอย่างเห็นได้ชัด แต่การใช้นิ้วชี้ในการเล่นโน้ตประกอบจังหวะนั้นเป็นเทคนิคที่ยากเพราะการใช้นิ้วชี้ในการเล่นโน้ตประกอบจังหวะทำให้เกิดความห่างกันของนิ้วมือขวาซึ่งควบคุมการเล่นได้ยากและต้องใช้เวลาในการฝึกซ้อม

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตแนวเบส

การแก้ปัญหาโดยแตะสายที่ 6 พร้อมกับดีดสายที่ 5 เพื่อให้เสียงของสายที่ 6 หดในทันที โดยใช้ส่วนด้านข้างของนิ้วโป้งแตะสายที่ 6 ส่งผลให้สามารถตัดเสียงรบกวนแนวเบสของสายที่ 6 ได้ แต่การแก้ปัญหาโดยแตะสายที่ 6 พร้อมกับดีดสายที่ 5 เพื่อให้เสียงของสายที่ 6 หดในทันที โดยใช้ส่วนด้านข้างของนิ้วโป้ง (p) แตะสายที่ 6 นั้นต้องอาศัยการฝึกซ้อมที่นิ้วโป้งอย่างเป็นระเบียบเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการแตะไม่โดนสาย

ปัญหาการเล่นโน้ตเชื่อม (Slur)

การแก้ปัญหการเล่นโน้ตเชื่อมโดยการเตรียมนิ้วหลักที่โน้ตตัวแรกของกลุ่มให้มั่นคง แบ่งกลุ่มโน้ตเชื่อมและช้อมจากความเร็วที่ช้า ส่งผลให้สามารถเล่นโน้ตเชื่อมได้ดี การแบ่งกลุ่มโน้ตเชื่อมทำให้สามารถควบคุมจังหวะไม่ให้ผิดพลาด และการช้อมจากความเร็วที่ช้าสามารถทำให้ควบคุมเสียงโน้ตเชื่อมได้ดี หลังจากนั้นจึงนำกลุ่มโน้ตเชื่อมมาต่อกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของบทเพลง

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตประกอบจังหวะ

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ 2 คนให้คำแนะนำเพิ่มเติมว่า ควรลดเสียงโน้ตประกอบจังหวะในช่วงของท่อนการแปลทำนองทั้งหมดและท่อนเกริ่นนำด้วยเนื่องจากเพลงเป็นสังคีตลักษณะการแปรทำนอง ซึ่งการแปลทำนองของท่อนอื่นนั้นก็มิโน้ตประกอบจังหวะรวมอยู่ด้วย

ปัญหาการควบคุมเสียงโน้ตแนวเบส

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ 2 คนให้คำแนะนำเพิ่มเติมว่า การใช้นิ้วแตะสายเพื่อหยุดเสียงที่ไม่จำเป็นทำให้ควบคุมจังหวะการเล่นในแบบเดินรำ (Vals) ได้ และยังสามารถใช้เทคนิคแตะสายเพื่อหยุดเสียงในท่อนอื่นได้เช่นกัน

ปัญหาการเล่นโน้ตเชื่อม

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านให้คำแนะนำเพิ่มเติมว่า ส่วนลึกของคอกีตาร์การเล่นโน้ตเชื่อมทำได้ยากเนื่องจากกีตาร์เป็นเครื่องที่เสียงไม่ดัง และสายเอ็นมีการสั่นสะเทือนน้อยเสียงที่ได้จากการเล่นโน้ตเชื่อมจึงเบา

เอกสารอ้างอิง

- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2552). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เกศกะรัต.
- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2553). *สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: เกศกะรัต.
- นลิน โภเมนตระการ. (ม.ป.ป.). *วรรณกรรมกีตาร์*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พงษ์พัฒน์ พงษ์ประดิษฐ์. อาจารย์ประจำเครื่องดนตรีเอกกีตาร์คลาสสิก คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สัมภาษณ์, 21 มีนาคม 2563.
- สกล ศิริพิพัฒนกุล. (2553). “การแสดงเดี่ยวกีตาร์คลาสสิก โดย สกล ศิริพิพัฒนกุล.” *วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- เอกราช เจริญนิคย์. อาจารย์ประจำเครื่องดนตรีเอกกีตาร์คลาสสิก คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2563.
- Gangi, Mario, ed. *Francisco Tarrega: Opere Per Chitarra Vol.4*. Italy: Berben.
- Tennant, Scott. (1995). *Pumping nylon: the classical guitarist's technique handbook*. U.S.A: Alfred Publishing.